

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL
PIATA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

Vigyázz, ha jön a vonat!

A csehszlovákiai őszi hadgyakorlatok befejezése után Hodzsa miniszterelnök első ténykedése az volt, hogy az agrár és a szociáldemokrata párt magyar tagozatainak küldöttségét fogadta. Nyájasan fogadta és azonnal biztosította, hogy legfőbb feladatának fogja tekinteni a leikek egyetértésének és annak a bizalmi légkörnek a megteremtését, amely mindennél előbbrevaló egy olyan országban, ahol az összes polgárok boldogulása, a felvilágosult demokrácia és a gazdasági felvirulás a cél. Általános alapvető kérdések rendezése után most a belpolitikai problémák elintézésére kerül a sor s ezeknek az elintézésnek elővaló a magyar nemzetiség politikai ügye kerül, hogy az mindenki megnyugvására és megelégedésére elintéződjék. Eddig kisebb dolgok kerültek napirendre, olyanok, amelyeket egy tollvonással el lehet intézni. Így például a vasúti állomások és a figyelemzet táblák felirataival rövid úton keresztülvittem a magyar nyelv érvényesülését — mondotta Hodzsa —, mert ugyebár nemcsak a szlovákoknak, hanem a magyaroknak is ügyelniük kell a közeledő vonatra? Így mondotta ezt Hodzsa, Csehszlovákia miniszterelnöke és ahogy intézkedett, ahogy ezt mondotta, abban mélyeséges igazságérzet van. Mert valóban nemcsak az állam nyelvén kell jelezni a veszélyt, amely bárkit is érhet, hanem az államban élő minden népek nyelvén. Vigyázz, ha jön a vonat! Szimbóium rejlik ebben a kijelentésben, magasabb politikai tanítás, a nyelvhasználat jogáról. Hogy az államnak vigyáznia is kell az ő népeire, szeretve félteni és őriznie kell őket akkor is, ha nem tartoznak az uralkodó többséghez. Mert nemcsak a vonat jöhet, amely gázol, hanem vannak az állami életben ezerféle események, esetlegességek, történések, mikor baj származhatik a kisebbségi népekre abból, hogy az ő anyanyelvüket mellőzik, vagy nem használják, mikor égető szükség parancsolná, hogy éljenek vele. Hogy az igazságszolgáltatás színe előtt anyanyelvén, amelyet a legjobban tud, vitathassa jogát, hogy a betegpénztárban, a kórházban anyanyelvén panaszkodhassa el betegségét, fájdalmát, hogy a vidéki vagy a városi élet politikai közterein anyanyelvén érvényesíthesse népe véleményét vagy kívánságait és így tovább, a magán- és nyilvános élet számtalan vonalán. A köznap élet minden szakában, minden percében érheti az anyanyelvi némaságra ítélte valami olyan veszély, kár, ami nem kisebb katasztrófa, mint ha jön és elgázolja a vonat. A politikai kérelhetetlenség vonata, amely elgázolhatja vagyontait, existenciáját, mert ő nem élhet az anyanyelvével. De nemcsak anyanyelvével nem élhet, de még ha bármiképpen is igyekszik megtanulni az állam nyelvét is a nemzetkisebbségi polgár, akkor is könnyűnek találhatják a végtelen szigorú mérték következményeképp. Hányszor, de hányszor látjuk, hogy például tisztviselők, akik ugyazólván tökéletesen megtanulják az államnyelvet, sőt ebből többszörösen levizsgáltak is, hiába iparkodtak, végül mégis csak jön egy nyelvvizsga, amin elbuknak. Csehszlovákiában kezd győzni a felfogás, hogy a magyar nemzetkisebbség jogos követeléseinek teljesítése már nem várthat magára. És a kormány felkészül arra, hogy minden népi réteget egyforma jogokba vonja, általános orvosolja a kisebbségek min-

Megindult a döntő csata San Sebastian és Madrid birtokáért

Spanyolországban változatlan heveséssel dúl a harc a felkelők és a kormány csapatai között. Azok a tárgyalások, amelyek fegyverszünet létesítésére irányultak, hirtelen megszakadtak a két fél között.

A felkelők, akik alig két kilométernyire állanak San Sebastiantól, váratlanul megindították az offenzívát a város ellen. Csak órák kérdése, hogy a felkelők bevonuljanak a teljesen tökrebombázott városba.

A kormánycsapatok a San Sebastianban tartózkodott több száz tuszt Bilbaóba szállították, amiből arra következtetnek, hogy feladják a város hiábavaló védelmét és azt átengedik Mola tábornok csapatainak. A san sebastiani helyőrség parancsnoka kijelentette, hogy amennyiben a felkelők a város elfoglalása után a kormányhü lakosság ellen büntető rend-

szabályokat léptetnének életbe úgy a Bilbaóba szállított tuszokat kíméletlenül kivégzik.

A San Sebastian ellen megkezdett újabb offenzívával egyidejűleg megindult a támadás Madrid ellen is.

Mindkét táborban rendkívül nagy az elkeseredés, ami a harcokat még kegyetlenebbé és véresebbé teszi. Egyik oldalról sem ejtenek hadifoglyokat. Az emberek a végsőkig harcolnak, mert tudják, hogy elfogatásuk esetében ugyan kivégzés vár rájuk. A vörös milícia keretében halál-légió alakult. Ennek tagjai azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a felkelők által elkövetett kegyetlenkedéseket megbosszulják. Tegnap este érkezett jelentés szerint a toledo Alcazar romokban hever. A madridi kormány jelentése szerint a romok alatt ezer férfi, ötszáz asszony és kétszázötven gyermek van és közülük egy sem maradt életben.

— Nem fél ön, képviselő ur, — válaszolta nyugodt hangon a követ — hogy mi néhány nap múlva, ha majd ön is, mint menekült jelenik meg Franciaországban, hasonló fogadtatásban részesítjük?

A kommunista képviselő erre mértéktelen dühében neki ugrott a francia követnek, akivel dulakodni kezdett, majd az újságírók és a menekültek jelenlétében többször arcul ütötte.

— A követ urat majd a vízbe dobjuk, — kiáltotta tovább dühöt remegve Orondo és újra rá akarta magát vetni Herbettere, de ebben a követ kísérei megakadályozták. Ezután úgy az újságírók, mint a kétszáz menekült hajóra szálltak és velük együtt a francia követ is elhagyta az országot.

A francia külügyminiszterium ezzel szemben cáfolja azokat a híreket, mint ha Herbette francia követet Orondo kommunista képviselő inzultálta volna. Orondo már azért sem pofozhatta meg, mert az újságírók és a menekültek elutazásánál jelen sem volt. A követ kijelentette, hogy sem nem fenyegették, sem pedig nem bántalmazták.

Ezzel szemben a párisi jobboldali sajtó fentartja azt az értesülést, hogy Herbette követet valóban bántalmazták.

A spanyol kommunista képviselő tetteleg bántalmazta a francia követet

A francia kormány és a francia munkásság minden rokonszenvének megnyilatkozása ellenére is olyan eset történt most San Sebastianban, amely alkalmas arra, hogy a nagy francia lelkesedést a madridi vörös kormány iránt egy kissé lehűtse. San Sebastian kormányzója ugyanis engedélyt adott egy angol, egy amerikai és egy francia újságírónak, hogy a város erőitéseit megtekinthessék. Ezt az engedélyt a hírlapírók a spanyolországi francia követ közbenjárására kapták meg.

Alig jelenték meg a haditudósítók az erődítési vonalon, amikor a vörös milícia mindhármukat letartóztatta. Herbette spanyolországi francia követ közbenjárta érdeklődésben, mire szabadlábra is helyezték őket.

Azon a hajón, amelyet az újságírók vetettek igénybe elutazásuk céljából, kétszáz menekült is el akarta hagyni az országot. Orondo kommunista képviselő azonban megtiltotta, hogy a menekültek hajóra szálljanak. Ujra Herbette volt az, aki

közbenjárta érdeklődésben. Ebből az alkalmából a francia követ és a spanyol kommunista képviselő között igen heves összetűzésre került a sor. Orondo Herbette elé állott és durva hangon reája kiáltott:

— Egyelőre még Spanyolországban vagyunk és itt mi parancsolunk!

Kétszáznyolcvan katolikus kispapot kivégzett a vörös milícia

Madridban letartóztatták San Villó ügyvédet, a külföldön tartózkodó March spanyol tőkepezés meghatalmazottját. A lakásán tartott házkutatás alkalmával iratokat találtak, amelyekből kiderült, hogy March négy millió pezetát adott a felkelőknek hadfelszerelési célokra.

A madridi vörös kormány emberei tovább folytatják kegyetlenkedéseiket. Santanderben kétszáznyolcvan katolikus kispapot végeztek ki, mert azzal gyanúsították őket, hogy rokonszenveznek a felkelőkkel. Sok polgári személyt letartóztattak. Ezeket hadbíróság elé

állítják. Mola tábornok tegnap reggel felszólította San Sebastian parancsnokságát, hogy délig adja át a várost. Minthogy ez nem történt meg, délben a felkelők hadihajói és repülőgépei valóban megkezdtek a város bombázását.

Madridban merényletet követte el tegnap délután Martinez Barro volt miniszter ellen. Revolverből kétszer lőtték rá, azonban egyik lövés sem talált. A merényletnek sikerült elmene-külni.

den panasztát, baját. A mi számunkra is csak utmutatás lehet ez a szándék, amely a tetti megvalósulás küszöbén áll. Romániának is épp úgy, mint Csehszlovákiának, csak önérdeke lehet, hogy területének minden népei boldogok és megelégedettek legyenek. Várunk tehát mi is olyan széles látókörü nem-

zetiségi politikát, amely nem csak papírfarmáju, hanem valóságos is. Amely iskolaügy, nyelvhasználat, közéleti érvényesülés szempontjából mindazt biztosítja a nemzetkisebbségek számára, ami őket a békeokmány, a nemzetközi párisi egyezmény és az alkotmány alapján megilleti. Sem többet, sem ke-

vesebbet nem kérünk. Legfeljebb még azt, hogy ne legyen automatikus toll vagy automatikus szó az, ami ügyünket intézi, hanem a rideg gondolkodás mögött ott dobogjon a szív is, egy magához ölelő törekvés, mely Románia minden népi érdekére egyformán vigyáz, ha jön a vonat. (—)

Pozsonyban ma kezdődik a kisántánt konferenciája

Sztojadinovic jugoszláviai miniszterelnök két napi bucurestii tartózkodás után tegnap délben Pozsonyba utazott, hogy résztvegyen a kisántánt államok értekezletén. A román kormány tagjai a szomszédos állam kormányelnökeit testületileg kísérték ki az állomásra, ahol igen szívélyesen bucsuztak tőle. Sztojadinovic elutazása előtt nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy igen nagy meglegésére szolgált a bucurestii fogadtatás. A tárgyalások eredményével szintén meg van elégedve. A román kormány tagjaiban megértő szövetségeseket talált, akikkel nagyon jól megértették egymást.

Hangsúlyozta a fontosabb problémák tekintetében a belgrádi és bucurestii kormányok véleményének azonosságát.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy Sztojadinovic tárgyalásai nem annyira politikai jellegűek, mint inkább gazdasági természetűek. A jugoszláviai miniszter-

elnök tárgyalásai alapján legközelebb új gazdasági megállapodás létesül Románia és Délslávia között és ennek egyik legfontosabb része az lesz, hogy a szomszédos állam nagymennyiségű petroleumot vesz át Romániától.

Sztojadinovic romániai látogatásával kapcsolatban Tatarscu miniszterelnök is nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette, hogy

Sztojadinovic látogatása konszolidálja a román-jugoszláv kapcsolatokat

és a látogatás nemcsak arra szolgáltatott alkalmat, hogy megállapítsák a két állam külpolitikájának közös céljait, hanem arra is, hogy a problémák egész sorát megvitassák. Elsősorban a gazdasági problémákat tárgyalták meg.

Prágai jelentés szerint Sztojadinovicnak Bucurestiben tett látogatásával kapcsolatban a csehszlovák fővárosban úgy látják, hogy

Románia mindinkább távolodik a szovjetbarát politikától és kö-

zeledik Jugoszlávia szovjetellenes álláspontja felé.

Prágában mértékadó körök Krofta külügyminisztert teszik felelőssé, amiért nem tudta Romániát visszatartani attól, hogy Szovjetországgal szemben elhidegüljön. Lehetségesnek tartják, hogy a kisántánt konferencia után Krofta csehszlovák külügyminiszter lemond. Utódjával Wellner meghatalmazott minisztert, vagy Osszuczki párisi csehszlovák követet emlegetik.

Ma kezdődik meg Pozsonyban a kisántánt államok tanácsának értekezlete. Ezzel egyidejűleg megtartják a kisántánt sajtókonferenciáját is, amely már pénteken délután megnyílt.

A konferencián mintegy ötven romániai, jugoszláviai és csehszlovákiai újságíró vesz részt. A felszólalók a három ország sajtójának együttműködése mellett szállottak szikra.

Világszövetséget ajánl Hitler az európai államoknak a kommunizmus központjával, Moszkvával szemben

Göbbels német birodalmi propaganda-miniszternek a nürnbergi nemzeti szocialista kongresszuson a bolsevizmus ellen mondott beszéde a jelenvolt külföldi diplomatákra nagy hatást tett. Párisban latolgatják az esélyeket, amelyek a kommunizmus ellen hirdett hadjárat következményei lehetnek. Párisban az a hír kelt szárnyra, hogy Németország megszakítja Szovjetországgal a diplomáciai kapcsolatokat, vagy legalább is azt akarja, hogy a szakításra okot találjon.

Arról is beszélnek, hogy a kongresszus hétfői záróülésén

Hitler birodalmi vezér visszatér a kommunista veszedelmre és az európai országoknak azt fogja tanácsolni, hogy Moszkvával szemben világszövetséget kössenek.

A terv szerint Szovjetországot politikai és gazdasági zárlat alá kell helyezni.

A francia és angol sajtó még mindig foglalkozik Hitler kiáltványának a gyarmatokra vonatkozó részével. Megírják, hogy az angol konzervatívok legközelebbi kongresszusán szintén foglalkoznak a német gyarmati kérdéssel. Ajánlani fogják a kormánynak, hogy ismétlje meg Simon volt külügyminiszternek 1931-ben tett ama kijelentését, hogy az angol kormány racszkodik a mandátuma alá tartozó gyarmatokhoz és nem hajlandó megengedni még azt sem, hogy erről a kérdéstről vitatkozzanak.

Az Excelsior szerint Anglia megdöbbenéssel fogadta Hitler szavait. A lap azt hiszi, hogy a locarnói értekezletnek októberre várható kudarcát után Franciaországnak és Belgiumnak is be kell látnia, hogy a gyarmati kérdés jelenlegi állapotának megmaradásához ragaszkodni kell.

Nürnbergben egyébként tegnap folytatták a szocialista kongresszus

tanácskozásait. A nemzeti szocialista párt központi irodájának vezetője felszólításában a kommunizmust ostromozta és rámutatott arra, hogy az a parasztságot mennyire tönkretesz. Szovjetországon belül elvették a parasztnak a földhöz való jogát.

Bárha ott minden lakosra három hektár föld jut, Németországban ellenben csak félhektár, az orosz paraszt mégis szegény és nyomorult. Ez az eredménye a bolsevista uralomnak.

Wagner, a nemzeti szocialista párt müncheni csoportjának főnöke, szóltat fel és ezeket mondta:

— Azoknak, akik azt hiszik, hogy Németországban a zsidó-kérdést a már megszavazott törvények elintézték, azt válaszolom, hogy a zsidók elleni küzdelmet tovább folytatjuk. Győzelmünk elkerülhetetlen, ha minden német megérti

a mi törekvéseinket.

Göbbels propaganda miniszter hangsúlyozta, hogy

a nemzeti szocializmus nem küzd a kultúra ellen és az a meggyőződése, hogy a barna ing és a könyv kiegészíti egymást.

Hosszasan beszélt a kultúra szükségességéről.

Hess Rudolf, Hitler helyettese, a Németországon kívül élő németekről beszélt és többek között ezeket mondta:

— Mi németek, akik a birodalom határain belül élünk, mindent megteszünk a külföldi németek érdekében. Át kell azoknak éreztetnünk azt, hogy velünk egy népközösségből valók. A rágalmozások és gyűlölködések nem riasztanak el minket attól, hogy bennük az új Németországba vetett hitet tovább tápláljuk.

A város zaklatásszerűen már foglalást is vezet a távolról sem jogerős öt százalékos lakbéradó után

A város hétésfél millió leit állított be az idei költségvetésbe, mint az öt százalékos lakbéradó utáni jövedelmet. Az öt százalékos lakbéradót erre kivetették mindenkiire, akinek ebben a városban főbérleti lakása van. Igen ám, csak hogy a közigazgatási felelősségi bíróság kimondta, hogy ez az öt százalékos lakbéradó törvénytelen. Oradeán pedig az adófelsőzlamlási bizottságok, amelyeknek elnökei bírák, ugyanerre az álláspontra helyezkedtek. Városunk vezetője azonban a döntést nem fogadja el, hanem kijelentette, hogy a Bucurestii-

ben székelő legfelső revíziós bizottsághoz felelbe.

Tehát legalább is addig, amíg a legfelső revíziós bizottság a városnak megítéli ezt a lakbéradót — és az előzmények után nagyon is valószínű, hogy nem itéli meg — vitás ennek a jogossága. A városnak tehát a végső döntésig még a kivetéshez sem volt joga. De ha a kivetést meg is csinálta, az öt százalékos lakbéradó beszédésére már nincsen törvényes alapja. Még kevésbé van ezek után jussa arra, hogy azok ellen, akik az öt százalékos lakbéradót

MA PREMIER!

Rasta Nigra, a Szudán szépségkirálynője, tizenegy szöke táncscillag Bécsből, szenzációs programmal a

Locacul Chinezes

bárban, Bucuresti, Passage Comedia

nem fizetik, végrehajtást vezetni. Már pedig nem egy helyen jelent meg a városi végrehajtó és — az eddigi döntések szerint törvénytelenül — kivetett öt százalékos lakbéradó összegének biztosítására lefoglalta a butorzat egy részét. A foglalást olyanoknál is eszközölték, akik a kivetés ellen annak idején felebbezést jelentettek be. Ilyen esetekben nem lett volna szabad foglalni még akkor sem, ha a kivetés törvényes volna, mert meg kell várni az adófelsőzlamlási bizottság döntését.

A város lakossága méltán tiltakozik az ilyen zaklatások ellen. Ez a tiltakozás az előadottak alapján is helytálló, de a felháborodást még tetézi egyik-másik városi adóvégrehajtó modortalan viselkedése, amely azzal kezdődik, hogy cigarettázva és feltett kalappal lép a lakásba. A lakosság méltán elvárja, hogy a város az öt százalékos lakbéradó beszédését és végrehajtását a végső döntésig függesse föl és némely adóvégrehajtóját illendő viselkedésre oktassa ki.

Egy székely iskola életéből és halálából

Odorheiu megyében egymásután zárták be különböző okok miatt a sanmihai unitárius, a mujnai református és a moravéniai római katolikus elemi iskolákat. Ez az utóbbi iskola évek óta nem tudta nyilvánossági jogát megszerezni, tehát enélkül működött a magánoktatási törvény szakaszainak gondos betartásával. Pár év előtt a régi iskolát átépítették, berendezték és az ilyenformán az egész megye egyik legszebb és legjobban felszerelt iskolája lett. És most mégis azzal az indoklással zárták be az iskolát, hogy nem felel meg az egészségügyi követelményeknek.

Érdekes azonban, hogy ugyanazt az iskolát, amelyet egészségtelennek mondtak, most szeretnék az állami elemi iskola céljaira bérbevenni, amely eddig a községhezaz egyik termében volt elhelyezve. Regneala községi jegyző az egyháztanáctól kérte az iskola bérbeadását, de az egyháztanács kijelentette, hogy nem illetékes ebben dönteni. A községi jegyző erre a falu férfilakosságát, ami megfelelne a katolikus egyházközség teljességének, hívta egybe és kijelentette, ha nem adják bérbe az iskolát, akkor új állami elemi iskolát kell építeniük, de ha bérbe adják, akkor is kötelesek a meglévő iskolához még egy terem építeni. Az egybegyűltek erre kijelentették, hogy az egyházi főhatóság előzetes megkérdezése nélkül nem dönthetnek. Különben is az a vélemény alakult ki, hogy az iskolát nem adják bérbe, mert remélik, hogy a nyilvánossági jogot mégis megkapják.

Új sajtótörvény készül. Tatarscu miniszterelnök és Djuvara igazságügyminiszter elhatározták, hogy új sajtótörvénytervezetet készítenek, amellyel biztosítani kívánják a sajtó szabadságát és az újságírói hivatás tisztességét. A miniszterelnök az összes sajtószervezetekhez írtatott intézett és hozzászólásukat kéri az új törvényterve-

A képesítési vizsga

első feltételei, hogy tudjon szabni. Tanfolyamok a „Szabászári Akadémián”, Timisoara 1, Piața Unirii 13 (Domtemplom mellett)

Öt helyet biztosít a magyarságnak a nemzeti parasztpárt a megyei közigazgatási választáson

A Magyar Párt bányási tagozatának női tanácsa tegnap délelőtt döntött a misonari közigazgatási választás ügyében elfoglalandó álláspontjáról vonatkozólag. A párt határozatilag kimondta, hogy a választáson a nemzeti parasztpárttal közös listán vesz részt.

Ungár Adolf dr. ügyvezető elnök bejelentette azokról a bizalmas tárgyalásokról, amelyeket Gyulay János dr. alelnök és Lukács Jenő társaságában a nemzeti parasztpárt bányási szervezetének vezetésével folytatott. Eszerint a nemzeti parasztpárt a Magyar Pártnak a vármegyei közös listán összesen öt helyet ajánlott el a harminchat tagságból. Az öt jelölt közül kettő olyan sorrendi helyre kerül, hogy megválasztása feltétlenül várható. A vármegyei szavazók száma 125.000, ebből 6000 a magyar szavazó. Tárgyalások folynak a 2000 szavazattal bíró bolárokkal és a körülbelül 1000 szavazóval rendelkező szociáldemokratákkal, akik

egy-egy helyet kapnának a közös listán. Kilátás van rá, hogy a nemzeti parasztpárt a svábság ellenzéki részével is meg egyezik, ami a közös lista számára 8000 szavazatot jelentene. A közös listán azonban a többi pártnak az általuk igényelt helyek nem adhatók a Magyar Párt rováására. Az elnöki tanács ilyen alapon elfogadta a nemzeti parasztpárttal a választási paktumot.

Az elnöki tanácsban hosszadalmas vita indult meg a jelölés körül. Végre is az elnöki tanács egyhangú határozattal kimondta, hogy a közös listára a megállapított sorrendben a következőket jelöli: A czél Oszkár dr., Lukács Jenő, Becky István, Tóth Benjámín és Valkay György.

A városi választásra vonatkozólag elvben kimondták, hogy igyekezni fognak a nemzeti parasztpárttal a megegyezést létrehozni. A részletek letárgyalása azonban egyelőre még nem időszerű.

Nincs jelentősége a bányási földrengésnek, mert hasonló földrengések százezre vannak évente Romániában

A múlt héten több kisebb földrengést észleltek Romániában és ezek központja a Bányásiban volt. A földrengések nagy ijedelmet keltek a lakosság körében és a falvak népe még ma sem tudott megnyugodni, mert újabb földrengésektől tart. Ezeket a földrengéseket a fővárosi obszervatóriumban is megállapították, azonban pontos méréseket nem tudtak eszközölni, mert nem állnak rendelkezésre az ehhez szükséges eszközök. Összesen három földrengést tudtak megállapítani, amelyek távolsága a fővárostól négyszáz kilométerre volt. Ez egyezik a Bányás távolságával a fővárostól. Ezeknek a rengéseknek nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani, mert ilyen földrengéseket csaknem állandóan megfigyelnek és ezek száma évente néha több százra rug. Ezzel kapcsolat-

ban Demetrescu tanár, a bucu-restii obszervatórium vezetője panaszkodott, hogy az állam még azt a néhány ezer leit sem bocsátja rendelkezésére, amely szükséges volna a szeizmograf karbantartására. Ennek folytán valószínűleg teljesen beszüntetik a földrengésjelzések nyilvántartását, mert a készülék túlságosan tökéletes ahhoz, hogy komoly tudományos méréseket lehetne eszközölni. Ugyanez a helyzet Timisoarán, Cernautiban és Clujon is. Ezek a helyeken is vannak szeizmografok, de semmiféle komoly tudományos munkára nem alkalmasak. Meg kell tehát elégednünk azzal, hogy nem lettünk nevezetesebbek a múlt heti földrengések révén, mert ilyenek százezre vannak minden esztendőben. Rövid néhány napos dicsőségünk így foszlik szerte.

Vérátömlesztéssel igyekeznek az égési sebekben súlyosan szenvedő uriasszonyon segíteni

Városunk társadalmában még mindig ifj. Engels Béla dr. fogorvos felesége sajnálatos balesetének áldozata áll. A fiatal uriasszony ugyanis, miként megírtuk, függőnytisztogatás közben történt benzínrobbanásnál olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy be kellett szállítani a Bányási szanatóriumba. Azóta a család barátai és ismerősei szinte óránként érdeklődnek a sebesült uriasszony állapota iránt, amely rövidesen olyan súlyosnak mutatkozott, hogy az orvosok vérátömlesztést tartottak szükségesnek. A vérátömlesztést tegnap délelőtt Diel Lajos dr. igazgató-főorvos végezte el. A vérátömlesztésre azért volt szükség, mert az égési sebeken gennyes felület képződött, amely általános vérmérgezést is okozhat, ha a legyengült szervezetnek kellő időben megfelelő friss vért nem adnak. A szükséges vérmennyiséget Eckler József építész, a sebesült uriasszony atyja ajánlotta

fel. A vérátömlesztés kitünően sikerült és annak hatása már tegnap este megmutatkozott. A szanatórium igazgató-főorvosától nyert értesülés szerint ugyanis dr. Engels Béláné közérzete javult és bár állapota még mindig igen súlyos, remény van arra, hogy sikerül életét megmenteni. A benzínrobbanásnál tudvalevőleg még Ründe Mária és annak Magda nevű leánya is megsebesültek. Az ő állapotukban máris javulás állott be és mindketten rövidesen elhagyhatják a kórházat.

Üzletemet teljesen újjá alakítom új portállal és berendezéssel
Ezen munkálatok ideje alatt szigorúan szabott áraisból
20 százalék engedményt adok
Hollós uridivatüzlet
I., Dulev. Regele Ferdinand, Galtia mellett

A GYÜMÖLCSIDÉNY veszedelmeket rejt magában!

A nyers gyümölcs élvezete egy gyermeknek, mint felnőttek számára rendkívül egészséges és minden orvos melegen ajánlja a kurákat. De igen gyakran előfordul, különösen gyermekeknél, hogy a gyümölcs hasmenést okoz. Ilyenkor okvetlenül szükség van a belek alapos kitisztítására, hogy az erjedő anyagokat eltávolítsuk, ezért hashajtót kell szednünk. Ügyeljünk azonban arra, hogy a hashajtó valóban megfelelően cselekedjen: enyhén, de biztos hatású legyen, a beleket tökéletesen tisztítsa ki, azonkívül ize is kellemes legyen, hogy szedése, különösen gyermekeknél, ne okozzon nehézséget. E feltételeknek ideálisan felel meg a KOPROL, ez a csokoládépasztilla-hashajtó, amelynek adagolása rendkívül könnyű. Ha hashajtóra van szüksége, szedjen KOPROL-t.

KOPROL

A színügyi bizottság és az összes magyar egyletek egyhangulag Szabadkay Józsefet ajánlják timisoarai magyar színigazgatónak

A város magyar lakosságának kívánságát tükröztette vissza a Déli Hírlap, amikor tegnap reggeli számában megírta, hogy a helybeli magyar színház vezetésére a legmegfelelőbb ember Szabadkay József satumarei színigazgató. A magyarság színügyi bizottsága tegnap ugyanezre az álláspontra helyezkedett. Debreczeni István református lelkész meleg szavakkal ajánlotta Szabadkay Józsefet, akit hosszú évek óta ismer. Elmondta, hogy kiváló minőségű színigazgató, nagyszerű diszlettára van és Szabadkay József volt az első, aki Romániában forgó színpadot létesített. Társulata mindenkor jó erőkből állott, elsőren-

dű előadásokat nyújtott a közönségnek és működéséhez semmiféle botrány nem fűződik.

A színügyi bizottság egyhangulag Szabadkay József mellett foglalt állást. Kimondta, hogy a Magyar Nőegylet, az Arany János Társaság, a Magyar Dalárda és más kulturális egyesületek képviselőivel együtt küldöttségileg keresi fel Coman Augustin főpolgármestert, akivel közli a magyarság óhaját, hogy a városi színházat Szabadkay Józsefnek adják bérbe. A város ideiglenes bizottsága a színház ügyében a jövő hét szerdáján tartandó ülésén dönt.

A mozdony kerekei kettévágták a vasuti vágányok között elaludt fékező testét

Borzalmas szerencsétlenség történt a severinmegyei Lugoj—Poarta vasuti vonal mentén, melynek egy vasuti fékező esett áldozatul. Bernantiu Jon, Zaruvesti községbeli vasuti fékező, huszonnégy órai szolgálata után gyalog igyekezett hazafelé, hogy szabad napját övéi körében töltsen. A vasuti vágányok között haladt, de közben annyira elfáradt, hogy lefeküdt a sínek közé pihenni. A szegény embert elnyomta az álm és nem hallotta, hogy Poarta felé egy mozdony köze-

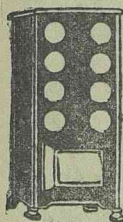
ledik. A mozdonyvezető sem vette észre a sínek között fekvő embert úgy, hogy a mozdony áthaladt rajta és testét kétfelé szelte. A mozdony tovább rohogott és a szerencsétlen ember holttestére csak akkor akadtak rá, amikor a vonalat ellenőrizték. A borzalmasan megsebesített holttestet Caransebesre szállították, ahonnan egyben vizsgálóbizottságot küldtek ki a szerencsétlenség körülményeinek megállapítására.

A férjgyilkossággal vádolt asszonyt és társát a bíróság felmentette

Tuta Constantinné, az aradmegyei Chisineu-Cris községbeli özvegyasszony ellen azt a vádat emelték, hogy ez év márciusában agyonlőtte alvó férjét és utána a hatóságoknak úgy jelentette be az esetet, hogy férje öngyilkosságot követett el. Vádat emeltek még Mistor Gheorghe szolgáló ellen is, akit viszont azzal gyanúsítottak, hogy a revolver ravaszán volt és kezén löporfűst látzott, ami kétségtelenül azt mutatja, hogy öngyilkosságot követett. A törvényszék ennek alapján bizonyítékok hiányában mindkét vádlottat felmentette. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

val a csendőrségen bevallotta a gyilkosságot, de a vizsgálóbíró és a törvényszéki tanács előtt is visszavonták a beismerő vallomást. Hangsúlyozták ekkor, hogy az első beismerő vallomást kényszernek engedve tették meg. A mostani törvényszéki tárgyaláson azután két tanu is azt vallotta, hogy a halott Tuta ujsa a revolver ravaszán volt és kezén löporfűst látzott, ami kétségtelenül azt mutatja, hogy öngyilkosságot követett. A törvényszék ennek alapján bizonyítékok hiányában mindkét vádlottat felmentette. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

FELEMELIK A FRANCIA KATONÁK ZSOLDJÁT. A francia kormány elhatározta, hogy október elsejétől kezdve felemeli a katonák zsoldját. Azok a kiszolgált altisztek, akik önként jelentkeznek továbbszolgálatra, jutalmat kapnak.

Sok tizezer
megelégedett vevő bizonyítja,
hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák
között a **legjobb**

10 kilogram fával út egy
normál szobát **24** órán át

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Képviselet:

Jäger József és Péter, vaskereskedés, Bulev.
Carol I. 36. Forgács Mátyas, vaskereskedés,
Str. 1. Văcărescu 6

HIREK

Patikák éjszakai szolgálatára

Szeptember 7-től, szeptember 13-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-utcában levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utoron levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanu Iosif gyógyszertára és Fratelian Panajotl. Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Szegény halálraítéltek

is megérzik a mostoha gazdasági viszonyok mindenkit sújtó járását. Még a gazdag Amerikában is, ahol a prosperitást megszüntével megkezdik a takarékoskodást minden vonalon. Az eddigi takarékosági rendszabályok ugyiltszik édeskeveset használtak, mert most arra is ráfanyalodtak, hogy a halálraítéltek jussát is megrövidítsék. Kosztjuk nem lesz silányabb a börtön lakóinak, a rándiót és egyéb szórakozásokat sem vonják meg a Sing-Sing ingyenes albérliétől, mert végeredményben a demokrácia tudja, mivel tartozik az emberi társadalomból kiközösítetteknek. A takarékosági rendszabály egyelőre csak a halálraítélteket érinti. Eddig az volt a szokás, hogy kivégzésük előtt bármit kívánhattak, ami szemnek és különösen száznak ingere. Olyan vacsorát szolgáltak fel nekik, hogy még a tulvilágn is megnyalhatták utána az ujjukat. Ezzel bizonyára nem azt célozták, hogy könnyebbé tegyék nekik az árnyékvilágtól való bucsújukat. Most azonban megváltozik a helyzet. A Sing-Sing igazgatósága közölte, hogy a drágaságra és takarékosági szempontokra való tekintettel a jövőben csak a legegyszerűbb ebédet, illetve vacsorát választhatják a delikvenssek, mielőtt végleg bucsút mondanának az életnek. Nem lesz kaviár, nem lesz pezsgő és talán még a havanna helyett is csak rövidszivar füstjébe temethetik utolsó óráik kényelmetlen gondolatait. Lehet, hogy ebben nem is annyira a takarékoság vezette a börtönigazgatóságot, hanem az, hogy a gonosztevéket elriassza a bűnök elkövetésétől. Ha a halálbüntetés nem is, de az talán visszatartja majd őket a gonosztevék elkövetésétől, ha nem választhatják azt a menüt kivégzésük előtt, amelyre pedig eddig biztosan számíthattak. Így egyesül a takarékoság az erkölcsi neveléssel. Bár az sem lehetetlen, hogy a Sing-Sing igazgatója — skót.

— Tanévnyitó istentisztelet az evangélikus templomban. Kedden, szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor az I. kerületi evangélikus templomban tanévnyitó istentisztelet lesz a tanulóifjúság, a tanulók szülei és evangélikus ifjúság barátai számára.

Három békeapostol felgyújtott egy iskolát, mert abban háborús tudományokat tanítottak és utána önként jelentkeztek a rendőrségen

Nem mindennapi módon adott kifejezést politikai érzelmeinek Lewis egyetemi tanár, Valentin lelkész és Williams iskolaigazgató. Mindhármán az angliai Wales tartományban laknak és évek óta leglelkesebb hívei a nemzeti pártnak. Pártpolitikai meggyőződésük mellett a legradikálisabb pacifisták, akik mindent eleve elleneznek, ami a háborúval, vagy a háború lehetőségével bármiféle kapcsolatban van. Meggyőződésüknek azonban nemcsak szavakkal adnak kifejezést, hanem tettekkel is. Legutóbb nem riadtak vissza attól, hogy súlyos büntetendő cselekményeket kövessenek el pacifista érzelmeik nyilvánítása érdekében.

NUMERUS CLAUSUS AZ EGYETEMEKEN. A közoktatásügyi miniszter a jövő hét közepére tanácskozássra hívta össze az összes romániai egyetemek rektorait és dékánjait. A tanácskozásnak az a célja, hogy megállapítsák a rendfentartási intézkedéseket és egyben állást foglaljanak a numerus clausus bevezetése tekintetében. Az a vélemény, hogy meg kell szorítani az egyetemet látogatók számát, mert nem lehet cél az, hogy a szellemi proletariátust növeljék. Valószínű, hogy az egyetemet képviselői a numerus clausus mellett foglalnak majd állást.

— **Lebontják a dohánygyár melletti Bega-hidat.** Timisoara sok hidja között ez van a legrosszabb állapotban. Évek óta foglalkozik a város azzal a tervvel, hogy helyébe új hidat épít, mert annyira rozoga, hogy többször már a gyalogjáró forgalmat is be akarták rajta szüntetni. A teljes forgalmat ugyanis már régebben megszüntették ezen a hidon. Most végre sikerült előteremteni azokat a költségeket, amelyek az új hid elkészítéséhez szükségesek. Ezek nyolc millió leit tesznek ki. A város a munkálatokra már kiírta az árlejtést és legközelebb megkezdik a hid lebontását. Az új hid a jövő év nyarán készül el.

— **Halálozás.** Özvegy körösi Szabó Ödönné, néhai körösi Szabó Ödön főszolgabíró özvegye szeptember 10-én éjjel 11 órakor meghalt. Gyászolják fia, körösi Szabó Béla nyugalmazott jegyző, leányai Vilma, Malvin, férjezett Minach Mariusné, Margit, Erzsébet, Ilonka, férjezett Portschner Miklósné, unokái és kiterjedt rokonság. Temetése a mai napon, szombaton délután öt órakor a II., Str. Aurel Cosma 1. számú gyászházából a II. kerületi temetőbe, katolikus szertartás szerint megy végbe.

— **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy a bélműködést szabályozza és igen könnyű, lágy székletet biztosít. Orvosok ajánlják.**

— **Evangélikus istentisztelet Fratelian.** Vasárnap, szeptember hó 13-án délután 3 órakor a fratelian állami elemi iskolában evangélikus prédikációs istentisztelet lesz.

kében. A walesi tartományban levő Tenibert városban a hadügyi kormányzat néhány év előtt katonaiskolát létesített, amelyben a bombavető repülőgépek személyzetét képezik ki. A három békeapostol ez annyira bántotta, hogy végül is elhatározták, felgyújtják az iskolát. Elhatározásukat tett követte és tervüket olyan alaposan hajtották végre, hogy az iskola teljesen leégett. Utána önként jelentkeztek a rendőrségen és büszkén vallották, hogy politikai meggyőződésüknek sikerült a legeklátásabb módon kifejezést adni. Természetesen mindhármukat letartóztatták. Az ügy egész Angliában érthető feltűnést keltett.

— **Diófából való butort tilos szállítani.** Az egyik helybeli butorgyár emberei a napokban diófából készült butort szállítottak a Mehalába. Utközben a pénzügyi gárda emberei feltartóztatták a szállítmányt azzal, hogy diófabutort szállítása tilos. Két óráig tartó huzavona után a pénzügyi gárda emberei jegyzőkönyvet vettek fel, majd utjára engedték a butort. Ez az eset asztalosipari körökben érthetően nagy feltűnést keltett. Való az, hogy a kormány májusban rendeletet adott ki, amely a diófa vágását és szállítását megtiltja. Ez azonban kizárólag az exportra vonatkozik, nem pedig kész butoroknak a belföldön való szállítására. Az ipari munkaadók szindikátusa, elhatározta, hogy az esettel kapcsolatban a pénzügyigazgatóságnál tiltakozik. Az asztalosok szakcsoportja legközelebbi ülésén szintén foglalkozik ezzel az esettel.

Bánati birtok

400 hold szántóföld, 500 hold erdő (kitermelési joggal) egy tagban jutányosan eladó.

Felvilágosításokat Dr. Arthur Weisz és Dr. Virgil Simon ügyvédek irodája, Timisoara I., Piața Libertății, nyújt.

— **Per az adótulfizetés visszatérítése körül.** Marossai Lajos timisoarai lakos közigazgatási pert indított a pénzügyminiszterium ellen, amelytől az adótulfizetés visszatérítését követelte. A helybeli ítélőtábla helytadott a keresetnek és kötelezte a pénzügyminiszteriumot, hogy az adó fejében befizetett többletet fizesse vissza az adózónak. A pénzügyminiszterium jogi képviselője semmisségi panaszt jelentett be a döntés ellen és a semmitőség elvi jelentőségű határozatában megsemmisítette a tábla döntését és a kereset elutasította. A semmitőség kimondta, hogy az adótulfizetés visszatérítése nem követelhető közigazgatási per útján, hanem rendes bírói úton.

— **A földcsuszamlás eltemetett hét falut.** A Himalaya lábánál elterülő Garthal tartományban földcsuszamlás hét falut temetett el és a házakat aztán a Ganges-folyóba sodorta. Még nem lehet tudni, hogy a földcsuszamlásnak hány halálos áldozata van, azonban máris sok száz halott látható a hullámkon.

Minden
baziliorvos

Serravallo

Kina vasborát

legmolegobben ajánlja

Erősítőszert gyengélkedőknek, verszegényeknek és lábadozóknak

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavítószert

KITŰNŐ ÍZŰ.

10.000-nél több orvosi bizonyítvány.

J. SERRAVALLO - TRIESTE.

Kapható a gyógyszertárakban és drogeriákban.

Szédítő számok

A berlini olimpiai játékok utolsó napján a berlini postahivatal 156 millió levelet kezel. Köztük 530.000 sürgős levél és 710.000 légitpostaküldemény volt. Az elküldött táviratok száma meghaladta a 900.000-et. A képtáviratok száma a rendes forgalom harmincszorosára emelkedett. A világ minden tájára közvetített távbeszélgetések száma 1 millió 145.000 volt. Az európai államokba és a tengertulra 1163 rádióközvetítés volt.

— **Az angol király magyar nótákat huzatott magának.** Edward angol király csütörtökön este ellátogatott a bécsi Renaissance-bárba, ahol közel két óráig magyar nótákat huzatott magának Kóczé Antal cigányprimással. Pénteken délelőtt az angol király az angol követségen tanácskozott Schuschnigg kancellárral, majd Waidhofenbe hajtattott, ahol Rothschild Jenő báró látta vendégül vadászaton. A király este visszatért Bécsbe és az operában végignézte Wagner Richárdnak Istenek alkonya című operáját.

— **Éjszaka hűvös — nappal meleg.** Az időjárás — bár a nap tulnyomó része derűs volt — tegnap sem tudott lényegesen felmelegedni. Délelőtt kilenc órakor 15 és délután négy órakor 17 fok meleg volt. Estefelé beborult és eső esett. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt északkeleti és keleti szél várható, egy-két helyen zápor, az éjszakai lehűlés fokozódik, ezzel szemben a nappali felmelegedés erősödik.

* **Dr. Stumpfoll Dezsőné, Hermann** a la a familag képesített okl. zenetanár, a városi zeneiskola volt tanára, a zongoraoctatását megkezdte. Jelentkezés d. u. 4—6 között, III., Str. Odobescu 9. szám.

— **Visszaélés az importengedélyek kiállításánál.** A kereskedelmi és iparügyi miniszterium ellenőrző közege több importengedélyt felülvizsgálva, az egyes engedélyek kibocsátásánál visszaéléseket lepleztek le. Az a gyanu merült fel, hogy több esetben történt hamisítás és ezért értesítették az igazságügyi hatóságokat, amelyek megindították a vizsgálatot.

Zsidó ünnepekre előre biztosítsa magát a barches

és **kuglóf**

tészta házhoz való szállításával

ÜSZTERREICHER

lerakatainál és 22-04 telefonszám alatt

Használt, de jó állapotban levő

tankönyvek féláron

füzetek, iskolaszerek, rajzszerek legjobb minőségben, legolcsóbban

Moravetz-könyvkereskedésben vásárolhatók

Észlelek egy meggyógyult ember leveleiből, mely sok embert érdekelhet...

G. Sándor aradi kistisztviselő többek között a következőket írja nekünk: „... 13 évig ajdnem állandó betegeskedés után szabított meg egy „GASTRO-D” kúra már-már gyógyíthatatlannak hitt súlyos gyomorbetegséget. A folytonos koplalástól annyira leaványodtam és legyengültem, hogy már csak árnyéka voltam régebbi önmagamnak, amikor szemembe ötlött a lapokban megjelent közlemény a világhírű amerikai „GASTRO-D” gyógyszerrel. Megrendeltem már az első napok után feltűnően jobban éreztem magamat, elkezdtem rendszeresen étetni és visszanyertem régi életerőmet és kedveimet...”

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerárán és droguerijában, vagy postán megrendelhető 130.- lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucuaresti, Calea Victoriei 124.

Szomorú évforduló

Ez a mai nap. Ma van öt esztendeje annak, hogy 1931 szeptember 12-én, ugyancsak szombaton, délután hirtelen óriási orkán száguldott végig Timisoara fölött és percek alatt embereket ölt, házakat pusztított, fákat tépett ki gyökereitől. Öt éve már, hogy az istenítélet megremegett a szíveket. Lelki szemmel még látjuk magunk előtt a fedelektől megfosztott házakat, látjuk az utcákon a darabokra tört tetőserepeket, a kettőtört fákat és a második kerületi park összedült zenepavilonja alatt az orkán halálos áldozatainak holttesteit. És másnap vasárnap reggel — amikor még nem ocsudtunk fel az előző napi rémüléttől, megjött a hír, hogy az éjszaka folyamán Biatorbágy mellett felrobbantottak egy nemzetközi vonat és a merénylőnek huszonnégy halálos áldozata volt. Ilyen szomorú évfordulóra borzadva gondolunk vissza és felsóhajtunk: Isten mentsen hasonlótól.

Egyenruha és férfi szövetek
nagy választékban legolcsóbb árakon
Dénes és Pollák
divatruházaiában
II., Strada 3 August
IV., a zárdaival szemben

— Maniu tárgyalásai Brasovban. Politikai körökben élénken foglalkoztatja Maniu Iuliu váratlan látogatása Brasovban. A volt miniszterelnököt Leucutia Aurel és Biana kísérték el Brasovba. A pályaudvarról egyenesen Popovici Mihai volt miniszter, a nemzeti parasztpárt erdélyi szervezeteinek elnöke, villájába hajtatott, hol Madgearu és Mezinescu dr. várakoztak reá. Maniu egész útelután tárgyalásokat folytatott, este pedig Sovatára utazott.

— Felrobbant egy mozdony. Balassagyarmat pályaudvarán tegnap felrobbant egy mozdony. A mozdonyvezető és a fűtő olyan sérüléseket szenvedett, hogy a kórházban mindkettő meghalt.

— A szél elragadta a lengyel pilóták léggömbjét. Tizenkét nap előtt Varsóból Janus kapitány és Brenk főhadnagy lengyel pilóták felszálltak egy léggömbbel, hogy a magasban megfigyeléseket végezzenek. A léggömböt azonban elragadta a szél és azóta semmit sem lehetett róla hallani. Moszkvába érkezett jelentés szerint a két lengyel pilótát megtalálták a Sanki-tenger közelében Onega városától mintegy száz kilométernyire, ahol léggömbjük leereszkedett. Intézkedés történt, hogy a két pilóta segítségére mentőexpedíció induljon.

— A kultuszminiszter elfoglalta hivatalát. Iamandi kultuszminiszter tegnap vette át miniszteriuma vezetését. Beiktatásánál megjelent Lapadatu volt kultuszminiszter is, aki kijelentette, hogy egészségügyi okok miatt vonult vissza, egyben azon reményének adott kifejezést, hogy Iamandi folytatni fogja megkezdett munkáját. Iamandi miniszter azután méltatta Lapadatu érdemeit és a miniszterium tisztviselőkarának támogatását kérte munkájához. Kijelentette, még, hogy program helyett tettekkel fog szolgálni.

— Őrség vigyáz a templomra. A baiamegyei Brusturi község stilszta-templomát a felekezet hívei körülsáncolták és a templom előtt rendszeres őrséget tartanak. A hívek ugyanis arról tettek jelentést a jassii ügyészségnek, hogy az egyik éjszaka autó állott meg a templom előtt és az autó utasai revolverekből sortűzetet adtak le a templomra. A lövöldözés következtében több földműves megsérült.

A nagykövetek értekezlete eredménytelenül végződött

Saint Jan de Luz francia városban tegnap a nagykövetek értekezletet tartottak. Arról tanácskoztak, hogy közbe lépnek a burgosi spanyol nemzeti kormányánál, amelyet felhívják, hogy Madrid ellen ne használjon mérges gázokat. Az értekezlet eredménytelenül végződött. Olaszország nagykövete ugyanis rámutatott arra, hogy a madridi kormány, amely nem volt hajlandó a polgárháborúnak emberségsébbé tétele érdekében semmit sem tenni és a nagyköveteknek erre való közbenjárására modortalan választ adott, nem érdemli meg, hogy az érdekében eljárjanak.

A követi értekezlet elhatározta ezek után, hogy ebben az ügyben nem tesz semmit.

A sevillai rádió különben a felkelőknek újabb sikereiről ad hírt. A felkelők csapatai elfoglalták a Tiedard völgyet és ezzel megteremtették az északi és déli seregek között az összeköttetést. Madrid körüljárása ezzel teljessé vált.

Anglia lisszaboni követe mindent elkövet, hogy Portugáliát rávegye a spanyolországi eseményekkel szemben való semlegességi konferencián a részvételre. Anglia törekvését Franciaország is támogatja. A Reuter-ügynökség ezzel kapcsolatosan azt írja,

hogya Portugália továbbra is kitarthat eddigi álláspontja mellett, akkor az egész Ibériai félsziget-re ki kell mondani a fegyverszállítási tilalmat.

OLASZORSZÁG EGYELŐRE NEM MEGY GENFBÉ. Genéből jelentik, hogy Avenol népszövetségi főtitkárnak római tárgyalásai nem intették el azt a kérdést, hogy Olaszország újból résztvegyen a Népszövetség munkálataiban. Olaszország ezt ugyanis két feltételhez köthette. Az egyik az, hogy a Népszövetség ismerje el a keletafrikai hódítást, a másik pedig, hogy Abesszíniát zárják ki a Népszövetségből. Mint hogy Avenol egyik feltételt sem tudta garantálni, azért a Népszövetség szeptember 18-án megnyíló közgyűlésén Olaszország valószínűleg nem vesz részt.

— Német tengeralttjárók új bázisa. Lisszaboni értesülés szerint a portugál kormány ígéretet tett Németországnak, hogy Portugália partjai mellett a német tengeralttjárók részére bázist bocsát rendelkezésre. Ezt a hírt a portugál kormány hivatalosan cáfolja.

— Hamis utlevéllel utazó kommunisták. Zürichben az utóbbi napokban számos külföldi kommunista agitátor tűnt fel. A legtöbbször hamis utlevéllel sikerült Svájc területére jutni. A svájci hatóságok elhatározták, hogy ezek ellen erőlyesen járnak el és eltávolítják Svájc területéről.

— A szerelmes leány féltékenységi drámája. Fürth ausztriai községben Fiala Sefcsik Margit, az egyik téglagyári igazgató huszonegy éves leánya, tegnap hajnalban kerékpáron kiment a téglagyárba és ott becsengetett a másik igazgató, Krisztian Ferenc lakásába. Amikor a csengetésre ki-jött Krisztian Antal, az igazgató huszonkilenc esztendőös fia, a leány a magával hozott törrel szíven szúrta. A fiatalember azonnal meghalt. A leány azután a tört saját szívébe dobtte és Krisztian Antal mellé zuhant. A leány állapota reménytelen. Azt hiszik, hogy tettét féltékenységből követte el.

— Lloyd George legközelebb Párisba utazik. Lloyd George, volt angol külügyi miniszter, aki a nap Hitlerrel járt Berntes-gadenben, legközelebb Franciaországba utazik. Lloyd George találkozni akar Blum miniszterrel.

— Óriási tűz. Párisi jelentés szerint Avignonban óriási méretű tűz keletkezett, mely 15 ezer négyzetméteren több magánvállalatot elpusztított. A tűz öt millió frank kárt okozott.

— Gyapjuból készült áru eladása. A pénzügyigazgatóság közli, hogy az 1930. év áprilisi elsejei törvény alapján a gyapjuból készült áru eladásával foglalkozó cégek és lerakatok kötelesek speciális regisztereket vezetni a raktárukba érkezett és az eladott árurol. Negyvennyolc óra alatt kötelesek továbbá az illetékes adóhivatalhoz benyújtani azokat a szabadforgalmi jegyeket, amelyek az áruval érkeztek. A pénzügyminiszter és a gyapjuszövődék között azonban megegyezés jött létre, amely szerint az egyezményt aláíró vállalatok évente egy összegben fizetik le a fogyasztási illetéket. Ezért a pénzügyigazgatóság közli azt is, hogy azok a cégek és lerakatok, amelyek kötelezik magukat, hogy kizárólag az egyezményt aláíró gyapjuszövődékből szerzik be áruikat, azok nem kötelesek speciális regisztereket vezetni. Az erre vonatkozó kötelezést azonban harminc napon belül be kell nyújtani. Akik ezt nem nyújtják be szeptember 14-ig a helybeli pénzügyigazgatóságnak, azoknak speciális regisztert kell vezetni.

— Az arab zavargások tovább tartanak. Jeruzsálemből jelentik, hogy az elmúlt éjszaka Geser zsidó telepet az arabok megtámadták. A rendőrség a támadókat szétzavarta. Az utóbbi napok során történt összeütközések alkalmával többen megsebesültek.

Mindenkin segít és on semmit sem tud róla?
Lotion Faciale Scherk

TEHÁRÉPPILT AZ IDEJE, HOGY MEGISMERJE A SCHERK ARCIVIZET! AKKOR AZ ON ARCBORE IS RÖVIDESEN MEGJAVUL, TELJESEN TISZTA LESZ ÉS OLYAN PUHA, MINTEGY SELYEMPROBÁLJA KI AZONNAN! UVEGOK A LEI 62'103'164'300'475"

AZ ANGOL SZAKSZERVEZETEK A NÉPFRONT ELLEN. Az angliai Plymouthban a szakszervezetek ülést tartottak, amelyen elutasították a népfront létesítésére vonatkozó indítványt. A tanácskozás folyamán észrevették, hogy a tanácssteremben a kiküldöttek között jelen van a moszkvai Investia tudósítója is. Emiatt nagy felháborodás keletkezett, aminek következtében az újságíró kénytelen volt elhagyni a termet és az újságról páholyba menni.

— Török államférfiak fontos tanácskozásai Londonban. Izmet pasa, török miniszterelnök legközelebb a külügyminiszter és a gazdasági miniszter, valamint a török vezérkar főnökeinek kíséretében — mint azt már jelentettük — Londonba utazik. Bár tagadják, hogy Izmet pasa utjának célja politikai lenne, a kíséret összetétele mégis azt mutatja, hogy Londonban fontos politikai, gazdasági és esetleg katonai tanácskozásokra van kilátás.

* PAP VERA mozgásművészeti iskolája, Timisoara, II., Str. 3 August 1. (Neptun fürdő mellett).

77

Ez a szám a városi villamosvasut egyik kalauzának a táskáján ékeskedik. Az illető tehát a hetvenhetes kalauz. De a számanak megfelelően hetvenkedik is. Tudjuk jól, hogy a kalauznak elsőrendű kötelessége vigyázni arra, nehogy bárki is jegy nélkül utazzék a villamoson. Joga és kötelessége, hogy még azokat is felszólítsa jegyük megmutatására, akikről tudja, hogy állandó bérletük vagy szabadjegyük van. Hiszen naponta látja őket. És az sem baj, ha naponta kéri tőlük a bérlet felmutatását. Mert hátha otthon felejték. Az otthonhagyott állandó bérlet alapján nem lehet utazni. De az már mégis csak sok, hogy ugyanaz a kalauz naponta akárhányszor, sőt egy rövid félórán belül kétszer is, kétségtelenül az utas bosszantására, kérje ugyanattól az utastól a bérlet felmutatását. Számos panasz hangzott el ezenkívül modortalansága miatt és amikor a hetvenhetesről most írunk, csak annak a sok panasznak adunk kifejezést, amelyet ellene hozzánk eljuttattak.

Szombat és vasárnap
a
Lloyd Tavernában
Gidaly-Jazz
hangversenyez
Vasárnap d. u. 5 órakor
tánczene

— Megrendült Litvinov helyzete. Párisból jelentik: Az Echo de Paris szerint Litvinov külügyi népbiztos helyzete megingott. Litvinov a külföldi követségekbe a saját embereit ültette be és Roisman, aki most a követségeken működő diplomaták ügyeinek a felülvizsgálására kapott megbízást a népbiztosok tanácsától, gyűlöli Litvinovot és élesen kifogásolta a szovjet diplomatáinak polgári erkölcsit. Kezdeményezésére bizottságokat alakítottak és ezek a bizottságok ellenőrzik, hogy a szovjetképviselőkön dolgozó diplomaták milyen garderobbal rendelkeznek. Nagyon legyöngyöztette Litvinov állását az a körülmény is, hogy a harmadik internacionálé és Dimitroff gyűlöli a külügyi népbiztos, akinek szemére veti, hogy miatta teljesen elhanyagolták a világ proletariátusának ügyét. Állítólag Litvinov már a nyár folyamán be akarta nyújtani lemondását, de Molotov közbelépésére meg maradt a helyén.

Begovits tánciskolája

I. Piata Libertății 4. I. emelet
szeptember 13-án nyílik meg
Tanórak: hétfőn, szerdán, pénteken
Minden vasárnap 6—12-ig
„Táncgyakorló“

— Katolikus bucsu Ghirodán. A ghirodai római katolikus egyházközség vasárnap, szeptember 13-án tartja meg szokásos bucsuünnepét. Délélt tiz órakor a hívők szentmisére gyűlnek össze, amely után megkezdődnek az egész napon át tartó bucsunapi népszórakozások. A hangulat emeléséről gondoskodik a tornacizzenekar, amely már reggel jelenik meg a községben és egész napon át működik. Este a Papp-féle vendéglőben táncmulatság lesz.

* Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított áruk. E lap előfizetőinek 20% átalék engedmény.

— Szórmelopás foglyai. A fővárosi ítélőtábla tegnap foglalkozott az orgazdasággal vádolt oradeai Winternitz Lilly és két társának letartóztatásával. Winternitz Lilly ugyanis szórmelopási ügybe keveredett és mint orgazdát vizsgálati fogságba helyezték. Az ítélőtábla Winternitz Lilly és két társa vizsgálati fogságát meghosszabbította.

Fotó-amatőrök!

Rollifilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner
Lei 35.—
beérkezett

Káldor Fotószaküzlet

I. Piata I. C. Brătianu 3

— A homokbánya eltemetett két munkást. Az aradmegyei Siria község közelében levő homokbányában megrendítő szerencsétlenség történt. A bányában Schauer Sebestyén munkás dolgozott két kisebb fiával és Kerner Jakab nevű sógorával. Kora reggel óta folyt a munka, mikor a bányának az a része, ahol Kerner Jakab dolgozott a tizenhárom éves Schauer Sebestyénnel, beomlott. Schauer Sebestyén maga igyekezett megmenteni fiát és sógorát és másfél órai munka után mindkettőt kiemelte a földtől, de akkor már halottak voltak. A homok alatt mezfúlladtak.

Preservatív! Egészsége érdekében ne fogadjon el „OLLA“ helyett más övszert, mert azok értékétlen imitációk. „OLLA“ 26 állam egészségét óvja.

— Városi főtisztviselő előléptetése. A város vezetősége nemrég Loichita Eutim dr. városi népjóletai tanácsost másodosztályu aligazgatóvá léptette elő. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely Loichita dr. előléptetését jóváhagyta.

— Esküvő. Landt György gépészmérnök és Muntean Erzsébet tanárnő e hó 12-én, szombaton este 7 órakor tartják esküvőjüket a III. kerületi római katolikus plébániatemplomban. (Minden külföldön értesítés helyett.)

* Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában szeptember 15-én kezdődik a tanítás. Jelentkezések az iskolában, Piata Plevnei 3, délelőtt 11—1-ig, délután 5—6-ig.

— A romániai magyar reformátusok ünnepe. Most van negyszáz esztendeje annak, hogy Kálmán, a református vallás megalapítója kiadta institutio emü főművét. A jubileum alkalmával azerdélyi magyar reformátusok Aiudon, Bethlen Gábor ősi városában két napos emlékünnepre gyűlt össze. Az ünnepségre Aiudra érkezett Vásárhelyi János erdélyi református püspök, a kultuszokmány képviselőjében Jenciu Moise dr. miniszteri vezérfelügyelő. Aiudra érkezett ez alkalomból a világ összes kálvinistáit magában foglaló presbiteri világszövetség két alelnöke, Paul és Webster Macdonald, valamint Hamilton, a világszövetség főtákará is. Az ünnepség első napján Vásárhelyi János püspök elnöklése alatt új életre keltették a régóta szünetelő református lelkészértekezletet, amelynek működési célját és alapszabályait Arkossy Jenő dr. lelkész ismertette. Vásárhelyi János püspök az angol vendégekkel és az egyházkerület vezetőségével értekezletet tartott, majd utána meghallgatták Szász Pál kollégiumi főgondnok előadását a Bethlen-kollégium szerepéről az egyház jelenében és jövőjében.

Sport

Már kisorsolták a tavaszi bajnoki mérkőzéseket

A nemzeti bajnokság ügyeit intéző bizottság az idén szorgalmas volt, mert még alig kezdődött az őszi bajnoki szezon, máris kisorsolta a tavaszi idény mérkőzéseit is. Eszerint a tavaszi szezon március 7-én kezdődik és május 23-án fejeződik be. Városunkban a tavaszi szezon a Ripensia—Chinezul-Ilsa derbi mérkőzéssel indul március 7-én. Március 14-én a Chinezul-Ilsa a fővárosban vendégszerepel a Venus ellen, míg a Ripensia itthon játszik a Gloria ellen. Március 21-én a Ripensia Aradon szerepel az ottani munkáscsapat ellen, míg a Chinezul-Ilsa városunkban játszik a fővárosi Juventus ellen. Március 28-án a Juventus a fővárosban fogadja a Ripensiat, a Chinezul-Ilsa csapatának pedig itthon

a CAO együttese lesz az ellenfele. Április 4-én városunkban Chinezul-Ilsa—AMEFA, a fővárosban Ripensia—Unirea-Tricolor. Április 11-én Oradeán Crisana—Chinezul-Ilsa és városunkban Ripensia—CFR. Április 18-án Oradeán CAO—Ripensia, városunkban Chinezul-Ilsa—Universitatea. Április 23-án városunkban Chinezul-Ilsa—Unirea-Tricolor, Clujon Universitatea—Ripensia. Május 2-án Aradon Gloria—Chinezul-Ilsa és városunkban Ripensia—Victoria. Május 16-án a fővárosban CFR—Chinezul-Ilsa és városunkban Ripensia—Venus. Május 23-án városunkban Ripensia—Crisana és Clujon Victoria—Chinezul-Ilsa mérkőzések lesznek.

Felfüggesztették a játékjogát Szaniszló II., az aradi munkáscsapat válogatott játékosa, sportszerűtlen élet-

módja miatt az egyesület vezetőségétől többször figyelmeztetésben részesült. A fegyelmezetlen játékos azonban nem

Uj vezetés!

Megnyilt

„ROYAL“ kávéház és étterem

teljesen ujonnán renovaiva

Elsőrangú zene! / Kötöny konyha! / Szolid árak!

Polgári családok találkozóhelye. Parkett-tánc

Uj vezetés!

VIGYÁZAT!

Még 2 nap! Ma és holnap!

CSAKIS MA, VASÁRNAP ÉS HOLNAP, HÉTFŐN
ujithatja meg minden sorsjegyárusnál sorsjegyeit
AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK
III. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSÁRA,
amely kedden, szeptember 15-én reggel 9 órakor
lesz a fővárosban, a Fundatia Carolban.

NE HAGYJA FIGYELMEN KIVUL EZT AZ ÉRTESETÉST

A III. osztály az utolsó az október 15-iki nagy végleges húzás előtt!

ÁLLAMI SORSJÁTEK

szívlelte meg a jóakaratu tanácsokat, hanem tovább folytatta sportszerűtlen életmódját és az egyesület vezetőségének több tagját is megsértette. Szaniszló II. játékjogát ezért felfüggesztették és a vasárnap Venus elleni mérkőzésen már nem is szerepeltetik. Az AMEFA erélyes intézkedése sportkörökben élénk helyesléssel találkozott

Megjavított világrekord

Senff Nida, az olimpiai bajnok uszónő, a száz méteres női hátúszás világrekordját 1 p. 15.7 mp-re javította. A régi rekordot 1 p. 15.8 mp. idővel a szintén holland Mastenbroek kisasszony tartotta.

Félpálya kiadó

Dribler Alfonz és Róbert György kiadásában sportkönyv jelent meg, amely bőségesen szolgál komoly és humoros olvasnivalóval. A humoros részben visszpillantást kapunk az elmúlt évekre, míg a komoly részben bajnoksapatunk és többi csapataink szerepléséről számolnak be a szerzők. Az aktuális anyaggal kiegészített könyv bizonyára a sportemberek kedvenc olvasmánya lesz.

Román—magyar válogatott mérkőzés Bucurestiben

A magyar labdarugó szövetség értesítette a bucarestii szövetséget, hogy elfogadja a román—magyar válogatott futballmérkőzés időpontjával felajánlott október 4-iki dátumot és így a nagy érdeklődéssel várt mérkőzés megtartása most már bizonyosra vehető. A mérkőzést Bucurestiben tartják meg.

Közgazdaság

Ígazságosabb és arányosabb adókövetést kíván a miniszter a szabadfoglalkozásoknál és a részvénytársaságoknál

A pénzügyminiszteriumban új adótörvénytervezeten dolgoznak, amelynek el- sorban az lenne a célja, hogy a szabad- foglalkozásúak adóját arányosítsák. A le- csejárnak ugyanis az a véleménye, hogy az ügyvédek, orvosok legnagyobb- része nem fizeti azt az adót, amelyet jö- vedelmük után fizetniük kellene. Megállá- sították, hogy az egész országban egyet- len olyan szabadfoglalkozású adófiz- tő van, aki három millió lei évi jövedel- tet vallott be, holott nyilvánvaló, hogy az orvosok és ügyvédek között nem egy- en, akinek évi jövedelme ezt az összeget meghaladja. Az új tervezet szerint a pénzügyminiszterium az egyes szakka- tarakat is bele kívánja vonni az adó- egállapítási munkába, hogy így az adó-

követés igazságosabb és arányosabb le- gyen. Ezzel egyidejűleg az ellenőrző szer- veknek több és nagyobb jogot akarnak biztosítani, hogy sikeresen vehessék fel a küzdelmet az adóeltitkolók ellen. Ugyan- csak megreformálják a részvénytársasá- gok megadóztatását is. Az utóbbi évek- ben ugyanis divat lett, hogy egyeni cégek részvénytársasággá alakultak át, mert így az addigi tizenhat százalékos adó helyett hamis mérlegek alapján a részvény- tőkének mindössze egy százalékat fizet- ték. A tervezet a részvénytársaságok adóját progresszív alapon kívánja meg- állapítani, még pedig úgy, hogy minél ki- sebb a részvénytőke, annál magasabb le- gyen az adókules.

Tele van a hetipiac zöldítőzettel, de a tojás már drágul

A tegnapi hetipiacon még mindig halom- zámra állt a zöldítőzék. Az idén az időjá- s kedvezett a burgonyának és bő termés- an belőle, mégis aránylag drága. Ez az oka annak, hogy a burgonya fogyasztása vissza- szent és a háziasszonyok inkább az olcsó tö- tőt vásárolták. A burgonya kilójáért három- eit kértek, míg egy nagyobb fajta tök ára két lei volt. Rengeteg mennyiségben volt a piacon zöldbab is, de az ára kilónként 4—5- öi és ezért nem igen volt keletje. Az igazi réptáplálék azonban a paprika, mert abból két litert két leióért lehetett kapni. Olcsó volt a kelkáposzta is, mert egy fejét egy leióért vásárolták, míg a káposzta ára fejenként 1—2 lei volt. A kalarábé darabja egy lei, de a kisebbet már kettőt is lehetett egy leióért vásárolni. A fejes saláta darabját szintén egy leióért árusították. Hatalmas kosarakban pi- rosított a paradicsom, de az ára tartott, mert kilója két leion alul még nagy mennyiség-

vásárlása esetén sem volt kapható. Olcsó volt a gomba is, mert literjét két leióért ad- ták. A paraj kilójáért hét leiót kértek. Magas ára miatt nem is igen vásárolták ezt a táplá- ló zöld főzeléket. A száraz bab literjét 7—8 leiót árusították, a sárgarépa kilójáért hat leiót fizettek. A salátának való uborka ára darabonként egy lei volt, míg a télire való uborka száz darabjéért negyven leiót kértek. A retkek csoportja egy lei, a leveles való zöld- ség csoportja pedig két lei. A kelvirág darab- jáért 10—12 leiót kértek, zellert két darabot lehetett öt leióért vásárolni. A fokhagyma ki- lója tíz lei, a lencse kilója 16 lei volt. Rántani való csirke párjéért harminc leiót kértek. Drága volt a tojás, mert darabjéért 1.50 leiót kértek. A szőlő kilója még mindig 4—5 lei. Az őszibarack kilója hat lei, a szilva 3—4 lei, a körte 3—4 lei, az édes alma 4—5 lei kilón- ként. Az új dió kilójáért husz leiót kértek. A méz kilója 32 lei, a süttő vaj kilója 40 lei volt.

Sárika

Irta: SZENTIRMÁINE OBERSCHILL GIZI
Máslaki Máslaky Róbert, volt k. u. k. huszárkapitány, a titkos tanácsos fia és egy Almássy grófnő unokája kilépett a sáros-vizes utcára. Megállt és visszanez- zett a kapura, amelyen egy tábla azt hirdette, hogy itt „Schwarz Mór ügy- nök lakik”.

Szóval Schwarz állást szerzett neki — Máslakynak.

Sógoránál a szappangyárban. Máslaky felhajtotta a kopott gallért a habátján és egész természetesnek vette az eseményt.

Annyi mindenben ment keresztül, any- nyit nélkülözött, annyit mellőzték, hogy inkább örült az állásnak, minthogy büszkeségét sértette volna a protekció.

Azt, hogy maholnap ötven éves és hogy ronggyá lett az élete, hát ezeket már rég tudomásul vette.

Eppen csak az csinált neki gondot évek óta, hogy lesz-e holnapra élelme és hogy meddig húzhatja az időt háziassz- onyával, akinek természetesen már hónapok óta tartozott.

Megpróbált mindent. Volt adóhivatal- nok, később ügynök. Lett belőle eláru- sító és lókupec.

Sehol sem maradt sokáig — sehol sem felelt meg. Nem értett ezekhez a

dolgokhoz. Tiszt maradt. De talán most — most sikerülni fog?

Rosenzweig — a szappangyáros — zavartan fogadta. Nem tudta elképzelni, hogy fog ő egy volt kapitánynak paran- csolni?

Felesége, született Schwarz Magda, ezt már elintézte ügynök bátyjával.

Máslaky raktárnok lesz, segéd és házi szolgálja. Ha jó írása van, címeiket is fest- het a ládákra.

A jószívű Magda asszony félre tola- tot egy pár ládát egy kamrában és be- állítatott egy ágyat. Háromszor adnak neki naponta enni és kap egy kevés fi- zetést is...

Máslaky tehát a szappanszakmát ta- nulmányozta. Ilyen és amolyan szap- pan... Ezt így, amazt úgy pakkolni... a finomabbat celofán papírba burkolni, vagy fluszba.

Az ideális lelkű Magda asszony beku- kücskált a raktárba és megkopogtatta alulról a pultot: „unberufen”, a kapi- tány egy cseppet sem szomorú.

Amikor pedig Máslaky az orrát mun- kaközben a kezefejébe törölte, Magda asszony megbörczongott. Hát ez nem volt kapitányi gesztus...

Az első láda szállítható volt. Máslaky felemelte és kivitte az udvarba, ahol a kocsi egy gebével (Rosenzweig szappan- gyár tulajdona) utra készen állott.

PANASZ A REPULŐBÉLYEGEK ELLENŐRZÉSÉNÉL. A repülőbélye- gek alkalmazásának ellenőrzését ugyne- vezett repülőellenőrök végzik. Általános a panasz a kereskedők körében, hogy ez az ellenőrzés a legkellemetlenebb zakla- tás jellegével bír, mert előfordul, hogy egy-egy napon több ellenőr is megjele- nik ugyanabban az üzletben és akadé- koskodásukkal megzavarják a rendes üzletmenetet. Az erdélyi és bánági ke- reskedelmi testületek szövetsége emlé- kiratba foglalta össze sérelmeit és védel- met kér a zaklatások ellen.

Hollandia román búzát vásárol. Bucu- restből jelentik, hogy az ipari és kereske- delmi miniszteriumban tegnap egy hol- landi küldöttség jelentkezett. A hollan- dok kilencezer vagon romániai búzát akarnak Hollandia számára megvásárol- ni és a miniszteriumban erre vonatkozó- lag már meg is kezdték a tárgyalásokat.

Ujabb világgazdasági konferencia ösz- szehívásának tervével foglalkoznak. A Népszövetség gazdasági bizottsága ugyanis befejezte a nemzetközi gazdasági helyzetre vonatkozó tanulmányait és je- lentését beterveztette a Népszövetség titkárságának. A jelentés alapján készí- tik majd el azokat a javaslatokat, ame- lyek a világválság megoldását célozzák. A javaslatok között szerepel többek kö- zött az is, hogy Angliát, Németországot, Olaszországot, Franciaországot és Ameri- kát világgazdasági konferenciára hív- ják össze.

Elsendesedett a buzapiac. A bánági gabonapiacra a buza irányzata elcsende- sedett és a kereslet ismét elakadt. A többi gabonamű irányzata azonban tartott és az árak megszilárdultak. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 395, új buza 79—80 kilós 405, tengeri 300, zab 255, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, kórpa 250, muharmag 320, nagy- malmi liszt a 30/70-es beosztásból szá- kal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucernamag 25 és a lóheremag 28 lei kilónként.

— Sári, — kiáltotta Máslaky. Sári! Aztán az ezrede hívójelét fütyülte. A fáradt öreg ló felkapta fejét, a füleit he- gyezte és nagyot dobbantott.

A kocsi bizalmatlanul nézte az új embert és megkérdezte:

— Hunnét ismeri?... —

— Honnét? Hát tudja... a katonaságtól... Igen! En törtem nyeregbe ezelőtt vagy tizenhét-tizennyolc eszten- dővel...

— Na hallja, — mondta a kocsi és megvetően kiköpött.

Aztán ment a dolog szép simán to- vább.

Máslaky, pakkolt, szegezett, neveket festett, szappant főzött.

Sári meg húzott és mindez természe- tes volt.

Magda asszony napról-napra több csalódással nézte a „kapitányt”.

— Semmi, de semmi sem látszik a régi rangjából. — panaszkolta barátnői- nek a kávéházban. Ha kérdezem, felel. Különbösen hallgat. Nem érdekli semmi. Dolgozik. Nem is foghatja rá az ember, hogy szomorú... Hát igazán nem ér- tem...

Magda asszony és barátnői többet vártak. Talán azt, hogy Máslaky össze- üti a sarkát (ami sarkantyú nélkül is pengeni fog). Sneidig lesz és szellemes. Bőlköket mond és közben zsonglőr mu-

BOGARAK,
tücskök poloskák svábbogarak,
legyek és mindenféle rovarok
radikálisan kipusztítók a
KATOL
japán rovarpor által.
En-gros beszerzés: N. H. Balt-
hazár București, Str. Selari 7

UJ ROMÁN-OLASZ KERESKEDELMI EGYEZMÉNY KÉSZÜL. A jövő héten Bucurestiben román-olasz tárgya- lások indulnak meg. A tárgyalások célja a két ország közötti új kereskedelmi egyezmény létesítése.

Valaták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást je- lenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110 német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. Lár 161—165, angol font 855—865, olasz (Az első szám a vételt, a második az el- adást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dol- lár 11—11.50, német márka 43—45, hol- landi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napo- leon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

MOZI

Szombat, szeptember 12.

Apolló-mozi: Kozákvér.

Capitol-mozi: Bosnyákok.

***** SZERKESZTŐI ÜZENETEK *****

F. J. 454. Az augusztusi nyugdíjak kiuta- lása csak a sannicolaul-marei adóhivatal körzetében maradt el pénzühiány miatt. A helybeli pénzügyigazgatóság nyugdíjosztá- lya azonban máris intézkedett, hogy a meg- felelő összeget megkapja és napok kérdése, hogy az augusztusi nyugdíjak kifizetését ott is megkezdjék.

tatványokat végez a kerek és óvális szappanokkal?

De mindezeket nem tette! Mert Más- laky már nem volt kapitány — csak em- ber. Egy élő lény, akinek étel kellett és egy vacok éjszakára.

Teltek a napok és hónapok lettek a hetekből.

Máslaky pakkolt, szegelt, de a Sári egy nap nem akart huzni. Akárhogy szidta, püffölte a kocsi, nem mozdult.

Sári kiszolgált.

— Majd elviszik a cigányok, — mon- ta Rosenzweig és Sári ott maradt az is- tállóban.

Máslaky munkája közben be-benézett és szomorúan figyelte a csendes állatot. — Le kellene löni, ajánlotta Rosen- zweignek.

— Hogyne! Nincs is fegyvertartási engedélyem és meggyűlik a bajom az állatvédőegyesülettel is. Nem-nem! Vi- gyék el csak a cigányok és íssék agyon!

Máslaky most megint kapitány lett. Bement a kamrájába és motozott a vac- kai között. Valamit zsebreárgott és visszament az istállóba.

Leguggolt a ló mellé, megveregette a nyakát és ameddig az ezrede hívó-jelét még egyszer elfütyülte, könnyei kop- panva hullottak az istálló köveire.

Azután felállt belelőtt a ló fülebe. Utána lefeküdt a piszkos szalmára és főbelötte magát.

Rádió

Szombat, szeptember 12. **Bucuresti.** 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: Katonazene közvetítése. 20.25: Gramofonlemez. 21.25: A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 22.45: A Cristea-zenekar műsorának adása. **Budapest.** 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.05: Magyar-dalok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Szalonzene. 15.40: Hírek. 17.15: Sz. Tüdős Klára előadása. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Faragó György zongorázik. 18.45: Mit üzen a rádió? 19.20: Filmzene-felismerési rejtély. 20.10: Ezer esztendeje annak... 21: Az osztrák rádió-állomás műsorának közvetítése. 22.40: Hírek. 23.05: Cigányzene. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18.15: Műszaki előadás. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.10: Albert Ferenc hegedül. 21: Hanglemezek. 22.05: Hírek. **Bécs.** 18.05: Lemezek. 20.10: Szim-

fónikus-zene. 21: Zenés hangjáték. 23.30: Oratórium és operaáriák. 24.15: Szórakoztató-lemezek. **Belgrád.** 20.50: Lemezek. 21: Szerb népdalok. 23.20: A rádiózenekar hangversenye. 24: Táncczene. **Berlin.** 23.30: Vidám hétvégi est. 1: Táncczene. **Milánó.** 20: Vegyes-zene. 21.40: Bajazzók című kétfelvonásos opera előadása. 23.45: Táncczene. **München.** 17: Tarka zenés délután. 21.10: Szórakoztató-zene. 23.30: Vidám hétvégi est. **Prága.** 19.45: Lemezek. 20.35: Népszerű zene. 21.20: Ünnepi hangverseny. **Róma.** 20.20: Vegyes zene. 23.15: Táncczene. **Stockholm.** 21.45: Táncczene. **Strasbourg.** 21.30: A mosoly országa című operett előadása. 24: Táncczene. **Varsó.** 20: Zenekari hangverseny. 22: Csellóhangverseny. 23.15: Szórakoztató-zene. 24.30: Táncczene.

Vasárnap, szeptember 13. Bucuresti. 7.30: Reggeli torna, utána rádiószurnál. Majd hanglemezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. 11: Istentisztelet és szentbeszéd közvetítése. 13.30: Déli hangverseny közvetítése. 19: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 20.15: Felolvasás. 20.35: Hangjáték. 22.50: A rádiózenekar hangversenye Costi-

nescu énekesnő közreműködésével. **Budapest I.** 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd közvetítése a Jézus szíve templomból. A szentbeszédet Bangha Béla páter mondja. 13.20: Időjárásjelentés. 13.30: Nagy Izabella magyar nótákat énekel. 14.45: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.50: Jazz-zene Csillag Béla énekével. 17.30: Gárdos Kornélia előadása. 18: Coda Gizella és Laurisin Lajos énekel. 19: Komáromi János két elbeszélése. 19.30: A rádió szalonzenekar hangversenye. 20.40: Harangvirág. Vigjáték közvetítése a Nemzeti Színházról. Közben hírek. 23.40: Sporteredmények. 24: Cigányzenekar hangversenye, utána hírek. **Budapest II.** 16: Karénekel. 17.30: Jazz. 19.35: Zsoldos Benő előadása. 20.10: Csevegés. 20.45: Szórakoztató-zene. 22.20: Hírek. 22.45: Hanglemezek. **Bécs.** 18.50: Szórakoztató-zene. 23.20: Patak Kálmán dal- és áriaestje. 24.15: Táncczene. **Belgrád.** 20.20: Hegedűhangverseny. 21: Népdalok. 22.20: Kávéházi zene. 22.50: Táncczene. **Berlin.** 21: Szórakoztató-zene. 23.30: Táncczene. **Deutschlandsender.** 19:

Iskolakönyveket, iskolaszereket elemi- és középiskolákba legolcsóbban legjobban vásárolhat csak a

CULTURA

könyvkereskedésben
IV., Bulev. Carol 16

Operettrészletek. 23.20: Éneknégyes. 24: Táncczene. **Lipese.** 21: Szimfónikus-zene. **Milánó.** 22.30: Szimfónikus-zene. 24: Táncczene. **Prága.** 20.30: Hoffmann meséi. 23.20: Lemezek. 24.35: Szórakoztató-zene. **Róma.** 21.40: Meseopera előadása. **Strasbourg.** 22.45: Tarka dalos és zenés-est. **Varsó.** 21: Vonósnegyes. 22.30: Dalok. 23.20: A rádiózenekar hangversenye. 24: Táncczene.

Egyes szó ára 3 lejt vastagabb betűvel 5 lejt. Álláskeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jelígy hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelígyvel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvessz Csatós Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică: Kardos-trafik, Piața Traian és Str. Mercur sarok. Prinipele Carol Mare-trafik, Piața Kútt. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

GÉPIRÓÓ,

aki magyarnyelvű diktandóra gyorsan és kifogástalanul ír, délutáni órákra felvétetik. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérünk.

Nevelőnő

Turnuseverinbe 4 éves és 2 éves kisleány mellé, aki perfekt román és rémet, felvétetik. Bővebbet betegsegélyzőpénztári igazgatónál. (4677)

Tanulónak

felvesszünk ügyes, értelmes leányt azonnal. Ungár-nyomda, I., Piața I. C. Brătianu 3. (632)

Állást keres

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Fiatal mindenes

aki jól főz, kisebb családnál azonnalra állást keres. II., Str. Digul Mare 12. ajtó 2. (885)

Okleveles német tanítónő

román, magyar perfekt nyelvtudással, elhelyezkedést keres. Szova, Lugoj, Str. Duca 42. (4679)

Hirdetmény

Özv. Drăgan Sándorné szül. Vízkeleti Mária, munkásnő. Timișoara II., Colonia Muncitorilor 74. szám alatti lakos. el akarja adni a házat, amelyet ezidőszereint egyetlen hitelezője tart birtokban.

A ház 70.000 lejt készpénz-fizetés ellenében megkapható. Cím a kiadóban.

Bekás

Butorozott

szoba, külön bejárattal, fürdőszoba használati és esetleg teljes ellátással, szeptember 1-től kiadó. IV. kerület, Str. Mircea Voda 3. (925)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közél a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

4-szobás

modern lakás, kerti és utcai terraszokkal, az I. kerületi villanegyedben, november 1-re kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4661)

Keresek

2-szobás, fürdőszobás lakást. Cím a kiadóban. (4899)

3-szobás családi ház kiadó

II. ker. szőlőkben, összes melléképítményekkel, havi 1000 lejt. Érdeklődni I. ker., Str. Lonovici 1. Házmeztérnél. (4655)

Egy szobás lakás

fürdőszobával, a IV-ik kerületben kerestetik. Cím a kiadóban. (4998)

Kiadó

forgalmas helyen, új házban két szobás modern lakás, egy "kórhelyiség és egy száraz és világos helyiség műhelynek vagy raktárnak alkalmas. IV., Str. I. C. Brătianu 12. (4659)

Kiadó

november elsejére 4 szobás teljesen modern I. emeleti villalakkás, autógarázzsal vagy anélkül, esetleg soffőriakással is, jutányos áron, csendes forgalommentes utcában. Érdeklődni: IV. ker., Seiler-utca 7, a házmeztérnél vagy telefon 22-68. (4678)

Borbélyműhely

egyszobás lakással, ugyanott az első emeleten kétszobás fürdőszobás lakás, teljesen modern, október 1-re kiadó. Str. Decembrie 26 (új ház), 6-os villamos megállónál. Érdeklődni lehet Str. Aries 10. (4680)

Adás-vétel

Kézi mángorló

használt, de jókarban levő és hinta oszlopok és szarvasagancsok, eladók. II., Bulev. Eroilor de la Tisa 25. (4631)

Használt kis elektromotorokat

0.5—3 lóerőig, bármilyen állapotban, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (4657)

Keleti

török, belföldi szőnyeg, antik butorok, csillárok, briliáns ékszerek, régiségek, műtárgyak alkalmi vétele-eladása.

STERNBERG

Str. Mercy

Pianinót

jókarban levőt, megvételre keresek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (630)

PELLEGRINI

vivóterem

Kurzusok hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek. / Gyermekeket 8 évtől felfelé a legmodernebb pedagógia szerint tanítok.

Nyitva 3—9-ig / I., Piața Tepeș Vodă 2 / Nyitva 3—9-ig

Iskolakönyvek

jókarban levők, a gimnázium III. osztály részére, féláron eladók. Cím a kiadóban. (631)

Eladó

ónémet, használt keményfaháló és egy nagy szalontükrök. Cím a kiadóban. (4681)

Ha szép akar lenni
Használjon KULKA-tele liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brătianu

Szülnőféle

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Adám Willwerth. (4382)

Hölgyek szives figyelmébe!

Harisnyaszemek fejszedését

pontosan és olcson vállalom. Cím: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közeliében.

E hó 15-én végérvényesen külföldre költözködvén, a használat céljára feleslegessé lett következő tárgyak ugymin:

egy antik függő-óra
két biedermeier-szék
egy kerek Biedermeier-asztal
egy igen szép Biedermeier fiókos szekrény
egy márványoszlop
tizenkét drb. márkás festmény
összesen és együttesen
20.000 lejtért eladók
Cím a kiadóban